

Få fortellingen din til å skinne!

Hvordan redigere egen tekst?

Gratis webinar, 10. april 2024

med Kristine S. Henningsen

Forfatter

Rektor på Forfatterskolen

FORFATTERSKOLEN

Kort er meg og Forfatterskolen

- Kristine Storli Henningsen – forfatter og rektor på Forfatterskolen
- Skrevet 30 bøker i ulike sjangre (roman, krim, dokumentar, selvhjelp, serieroman) som er utgitt på ulike forlag (Gyldendal, Cappelen Damm, Juritzen, Vigmostad & Bjørke). *Den nyeste boken min, «Irma Dahl 2: Den siste festen» gir jeg ut selv!*
- Startet skrivekurs i 2013 for å hjelpe andre med å realisere forfatterdrømmen.
- Forfatterskolen tilbyr nå digitale kurs i nesten alle sjangre. Vi hyrer inn noen av landets beste skrivelærere til å holde kurs, og har et knippe av erfarne redaktører til å veilede og gi tilbakemelding på tekst. Hver elev får et livslangt medlemskap i skriveforumet (flere oppgir forumet som en direkte årsak til at de klarte å realisere forfatterdrømmen).
- Mange av Forfatterskolens elever har gitt ut på de store forlagene, og flere er på vei: <https://www.forfatterskolen.no/publishing>

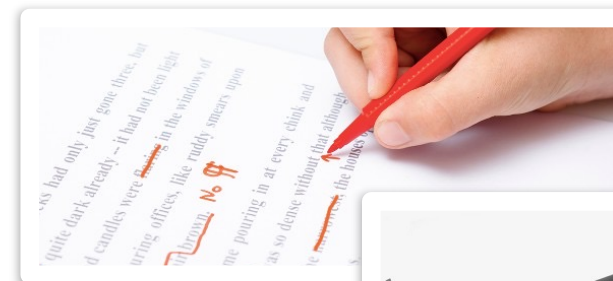
Litt praktisk info ...

- Vi tar spørsmål til slutt (skriv dem ned underveis, eller still dem i «Q & A»)
- Ikke notér som en gal! Alle som vil får PP-presentasjonen.
- Jeg sier litt om vårens romankurs, omtrent midt i webinarret, som akkurat nå er med gunstig rabatt.
- Prat gjerne med hverandre i «chatten»!
- Nå kjører vi ...

Ingen er født forfatter

- Ingen er født kreative genier
- Handler om å forvalte det talentet du har
- Alt kan læres – med riktig verktøy, kyndig veiledning og støtte underveis
- Mengdetrening er viktig!
- **Vårt motto:** Alle har en unik historie – og alle kan lære å fortelle den på best mulig måte
- Kunsten å skrive dårlig («the first draft ...»)
- ... for å ha noe å redigere etterpå
- Ikke bland disse prosessene – og ikke gå for fort inn i den «strenge» fasen!

Aldri på samme scene!

Gi deg selv motstand

- Å rewrite er noe av det viktigste du gjør.
- Det blir aldri bra nok i første forsøk.
- Det er i rewritingen du foredler teksten din – det er *nå* du kan briljere!
- I rewritingen må du gi deg selv motstand. Du må være din argeste kritiker.
- Du må gå inn i en modus der du tenker at *alt* kan forbedres (for det kan det – selv en trykket bok).
- Hvis du er strålende fornøyd med førsteutkastet, må du jekke ned selvbildet.
- Innstillingen din er viktig – motivasjonen.
- Rewriting må aldri bli et ork!
- Rewriting er en like viktig del av arbeidet som skrivningen av førsteversjonen.
- Gro Dahle: «Ja, ja, ja»-fasen og «Nei, nei, nei» –fasen.

Tom Egeland (lærer på krimkurset)

Anleggsarbeid

- Det er viktig å se på rewritingen som noe mer og viktigere enn «å lese over teksten» (det er ikke det du skal gjøre).
- Du skal ikke se over teksten og bytte ut et ord her og der.
- Du må gyve løs på teksten MED FORNYET IVER OG INTENSITET.
- Du skal se på den med nye og kritiske øyne – *setning for setning for setning*.
- Betrakter du skrivekunst som noe opphøyd og esoterisk? Selv pleier jeg å tenke på skrivingen som anleggsarbeid.

Tom Egeland (lærer på krimkurset)

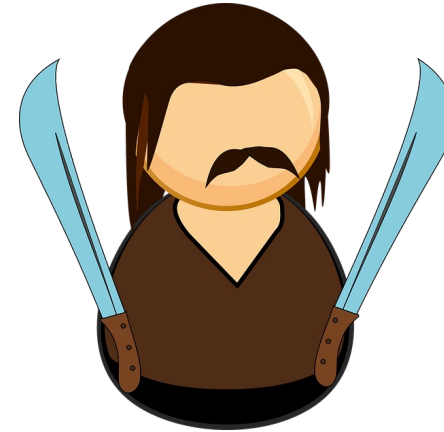
- 10 punkter om redigering -

1. Alt som ikke er relevant skal ut

- Ord
- Setninger
- Dialoger
- Avsnitt
- Scener
- Kapitler
- Beskrivelser
- Karakterer

Ikke vær redd for å bruke macheten!

Viktig! Skal det også noe *inn*?

- Du må ha noe å redigere – det er ikke mulig å bearbeide en blank side.
- Gro Dahle: Vær lenge nok i famlefasen! Ellers kan det lett stoppe opp, bli for smått, for uoriginalt ...
- Ta deg tid til å leke, skape, være fri, blomstre, feile, snuble.
- Da har du mye å hugge i etterpå!

2. Kill your darlings

- Ta en test: Kan du fjerne en scene og historien fungerer like bra?
- Da bør scenen ut (nødløsning: forsøk å gjøre den relevant)
- Er det noe du har blitt spesielt glad i/jobber hardt med å putte inn?
- Eksempel fra «Den som elsker deg høyt» (+ «Blackbird»)...
- *(alltid unntak fra regelen)*

3. Du – en skulptør!

- Jo mer du jobber med teksten, jo mer får du den til å skinne
- Tenk at du skal inn til «figuren» i midten
- Usikker? Lag parenteser
- Skriv gjerne alt helt *ut* og fjern det overtydelige *etterpå*.
- Ingen skriving er overflødig. Det er en bro over til noe annet, du kan bruke deler av det eller: Nå vet du hva du *ikke* skal skrive/gjøre.

4. Les høyt for deg selv

- Sterkt undervurdert!
- Hør rytmen (som i et musikkstykke)
- Les høyt for noen
- ... eller be en annen om å lese din tekst høyt
- Lurt å lytte etter unødige gjentakelser, klisjeer, dårlig komponerte setninger, forklaringer (teksten bør være selvforklarende) m.m.

Lag en «musikk-quiz»!

- Skurrer det i melodien?
- «Hakk i plata»?
- Låter det umusikalsk/falskt?
- Et punkt der du har lyst til å skifte låt?
- Er starten fengende, oppbyggingen god, funker refrenget, er «bridgen» overraskende, slutten fullendt?
- Flyter låten godt?
- Er den for lang – eller for kort?
- Lyder det friskt og originalt, eller har du hørt det *tusen ganger* før?
- Tror du på det som formidles i låten?

5. Skaff deg en pilotleser

- En som er dyktig på å se en tekst
- ... og kan gi deg kritikk på en konstruktiv måte (ikke demotivere/sabotere)
- Helst ikke mor eller bestevenninnen.
- NB! Vær forsiktig med å dele når teksten er prematur!

6. Legg manuset fra deg (en *stund*)

- Forsøk å glemme det helt
- Se på det igjen med friske øyne
- Lur deg selv, og lat som om du er en leser
- Ikke la det støve ned – sett en deadline for deg selv

7. Ikke kast det du stryker

- Lag to manus
- Ta vare på det gamle
- Bruk parenteser
- Bedre å si for lite enn for mye – antydningens kunst (undertekst)
- Dette stimulerer fantasien, gir rom for fortolkning og skaper engasjement (+ leseren føler seg smart).

8. Jobb aktivt med språket

- Ikke bli overfortellende/overtydlig
- Unngå gjentakelser (som ikke har en hensikt)
- Varièr språket – setningsstartere, synonymer, korte og lange setninger etc.
- Vær konkret (spurv, ikke fugl).
- Kutt alt overflødig – tenk at du luker ut ugresset i setningene
- Dropp intetsigende fraser/klisjeer (flott, fint, stort, lite, vakkert)
- Forsiktig med filterord («Han går over gresset», ikke «hun ser at han går over gresset»).
- Du trenger ikke så mye informasjon (sa hun, sa han – og «han satte seg ned på stolen ved bordet»)
- Mye kan settes i kursiv (sanger, tanker, filmer).
- Ord du med fordel kan kutte eller være moderat med: Egentlig, faktisk, plutselig, virkelig, aldeles, liksom, fantastisk, jo, alltid, aldri, så, absolutt.
- Unngå klisjeer så langt det er mulig (lov når karakterer tenker/snakker/observerer)
- Varsom med adjektiver og adverb
- Se opp for det *generelle*.

9. ... men ikke tøff deg

- Lær deg litterære virkemidler, og bruk dem bevisst.
- Midlene er ment som en støtte til fortellingen, noe som får den til å leve, fly!
- Show, VERSUS tell.
- Jobb med å skape relevante og originale metaforer – eller dropp dem (unngå jåleri/påtatthet/overforbruk)
- Ikke forsøk å vise hvor flink du er. Språket må ikke komme i veien for fortellingen.

10. Gå flere runder med manus

Eksempel fra meg selv:

- Grovskriver manus (førsteutkast)
- Legger til/trekker fra
- Leser igjen – og gjør stort sett det samme
- Gjør research + sjekker logiske brister
- Finredigerer – kutter ord, leser høyt, jobber med metaforer, overganger, flyt.
- **Totalt: Omtrent fire runder etter førsteutkast, der dette flyter litt i hverandre.**
- *Jeg feirer alle gode strykninger!*

Kontrollspørsmål: Blir du forført av egen tekst?

Straks: 2 minutter om **vårens romankurs**

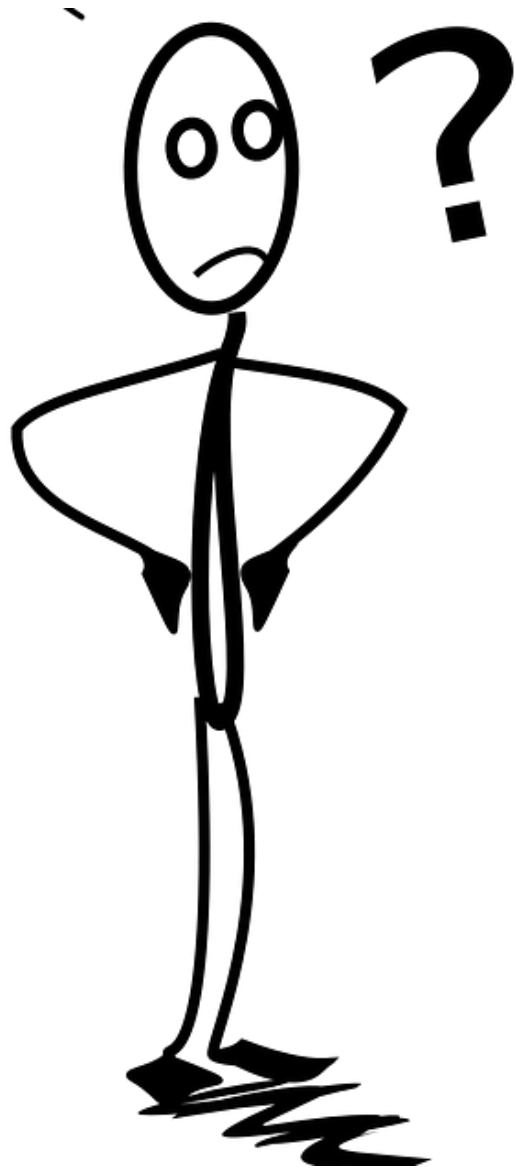

men først

...

FORFATTERSKOLEN

Kan man lære å skrive en roman?

Ja! Du kan blant annet lære å:

- strukturere historien din slik at den blir fengende fra start til slutt
- utvikle din egen stemme og stil
- bruke litterære virkemidler på en effektiv måte
- redigere deg selv – noe av det viktigste en forfatter gjør
- Se hvordan en annens tekst kan bli enda bedre (og dermed din egen)

Vårens romankurs

Mandag 15. april starter en ny runde med romankurset – og nå kan du sikre deg en plass!

Romankurset er vårt mest populære sjangerkurs. Selv om romanen er i fokus, kan dette sees på som et grunnkurs innenfor kreativ skriving. Her lærer du alt du trenger om å bygge opp en historie, skape levende karakterer, praktisere litterære virkemidler, velge synsvinkel og tid, redigere deg selv – og mye, mye mer.

Du får også tilbakemelding på tekst fra profesjonell redaktør, blir en del av et kreativt og inspirerende miljø, og får lærerike treff med kjente forfattere.

Mange av våre elever har blitt utgitte på de store forlagene etter romankurset!

Alt du får på *romankurset*

- 10 kursmoduler med skriftlig materiale og tilhørende videoer – som lærer deg det grunnleggende om å skrive en roman. Du får kunnskapen og innsikten du trenger, pluss gode verktøy og tips!
- Skriveøvelser og oppgaver som driver deg fremover i riktig retning – med tilbakemelding fra profesjonell redaktør.
- 10 kurswebinarer med noen av landets beste skriveledere – **Trude Marstein, Gro Dahle, Rolf Enger, Bjarte Breiteig og meg selv – Kristine S. Henningsen.**
- Ved bestilling av større kurspakker, standard eller pro, får du tilbakemelding på et lengre manus (opptil 200 sider). Tilbakemeldingen gis av en erfaren redaktør, og kan benyttes når som helst i løpet av kursåret. Du får detaljerte kommentarer på hva du kan utvikle videre, og tilbakemelding på hva som allerede fungerer.

- Inspirerende mentormøter med kjente forfattere, hver mandag gjennom hele kursåret.
- Tilgang på et rikt webinar-arkiv der det ligger hundrevis av opptak med forfattere som **Ingvar Ambjørnsen, Herbjørg Wassmo, Simon Stranger og Maja Lunde.**
- **Bonus!** Et 4 timers skrivekurs med Tom Egeland!
- Et kreativt og yrende miljø – som gir deg selvtillit til å skrive den beste fortellingen du kan klare.
- Tilgang til alt kursmaterialet i ett år, med opptak av alle webinarer + mulighet for ytterlige forlengelse.
- Personlig kursbevis etter endt kurs.

Superrabatt til deg som er her i kveld!

- Romankurset starter mandag 15. april 2024, og har en totalpris på kroner 11 900,- (basic-pakke)
- Vi kjører en bonus på kroner 4000,- (gjelder frem til 14. april). **Du som er med i kveld får ytterligere kroner 500,- ekstra i rabatt.**
- Prisen for deg akkurat nå blir: **7400,-**
- Tilbudet gjelder frem til midnatt (10 april) og rabattkode er: **Roman24.**
- **NB!** Denne prisen gjelder kun for deg som er med på webinarret i kveld!

Ingen risiko ved å melde seg på i kveld!

- Summen kan deles opp over 2 år (24 måneder/rater), hvis du ønsker det.
- NB! Du kan dele opp beløpet i 6 rater (6 måneder) gjennom oss, og da blir **nedbetalingen helt rentefri**.
- Det er to ukers angrefrist fra første kursdag (15. april), med alle pengene tilbake-garanti. Så sikre er vi på at du blir fornøyd!
- Mitt beste råd til deg akkurat nå er: Hopp på kurset i kveld! Du har alt å vinne, og ingenting – absolutt ingenting – å tape.
- **Husk: Mange har klart dette før deg!**
- Her er et knippe av våre utgitte elever: <https://www.forfatterskolen.no/publishing>

Hva sier elevene våre?

Dette kurset er over all forventning. Så glad for å ha meldt meg på.

Tusen takk for et fantastisk kurs. Du er en fantastisk inspirerende pådriver!

Jeg har lært mye mer enn jeg på forhånd hadde trodd var mulig.

Dette er de best anvendte pengene jeg noen gang har brukt, vanvittig bra!

Dette er virkelig et utrolig godt kurs! Oversiktlig, forståelig og godt strukturert.

Føler jeg har åpnet en ny dør til resten av mitt liv. Takk til Forfatterskolen!

Tror vi alle har vokst og utviklet oss når dette kurset er over.

Etter dette kurset har jeg rett og slett blitt lykkeligere.

Utfordringer som (nesten) alltid dukker opp:

Problem + Løsning

Problem 1: Jeg er redd for å stryke for mye

Løsning: Putt det inn i et eget dokument. Spør deg selv: Savner du dette? (kan eventuelt brukes senere).

Problem 2: Jeg stoler ikke på at leseren forstår det jeg forsøker å formidle

Løsning: Det er bedre at de ikke forstår noe enn at de blir *overfortalt* alt

Problem 3: Jeg synes det blir så «ordfattig» – er ingenting igjen, jo!

Løsning: Dette er vanesak (som å klippe seg kort) – la det modne litt. Og husk underteksten – alt trenger ikke å sies høyt.

Problem 4: Skriver jeg i stykker manuset nå?

Løsning: Spør en pilotleser + ta vare på begge versjoner

Alle forfattere jobber hardt med redigeringen

Husk!

Skriving er teamwork. Ingen har laget en god bok helt alene.

Realisér forfatterdrømmen med oss i 2024!

NB!

Søndag 14. april er det gratiswebinar der jeg stuntredigerer tekster på direkten.

Send inn, send inn!

Kanskje *din* tekst blir trukket ut? Du vil lære mye uansett. Lover!

FORFATTERSKOLEN

Spørsmål?

